

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Prawo konstytucyjne
Nazwa w języku angielskim:	Constitutional Law	
Język wykładowy:	Polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Prawo
Jednostka realizująca:	Instytut Nauk o Polityce i Administracji	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		O
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		Jednolitych studiów magisterskich
Rok studiów:	pierwszy	
Semestr:	1-2	
Liczba punktów ECTS:	10	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Krzysztof Prokop, prof. uczelni
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Krzysztof Prokop, prof. uczelni; dr Jerzy Szukalski
Założenia i cele przedmiotu:		- nabycie wiedzy z zakresu konstytucyjnoprawnych aspektów organizacji, kompetencji i wzajemnych relacji między konstytucyjnymi organami władzy państwowej - opanowanie umiejętności w zakresie wykładni przepisów konstytucji i innych aktów normatywnych w celu rozwiązywania praktycznych problemów procesu stosowania prawa - nabycie gotowości do pogłębiania wiedzy konstytucyjnoprawnej w celu aktywnego udziału w życiu zawodowym, politycznym i społecznym
Symbol efektu	Efekt uczenia się	
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	miejsce prawa konstytucyjnego wśród innych gałęzi prawa	K_W03, K_W07
W_02	ustrój konstytucyjnych organów państwowych, ich kompetencje i wzajemne relacje	K_W08, K_W10
W_03	status jednostki w państwie, konstytucyjne wolności i prawa człowieka i obywatela oraz gwarancje ich ochrony	K_W07, K_W08

W_04	funkcjonowanie instytucji konstytucyjnych w Polsce na tle prawnych regulacji w innych państwach oraz w poprzednich okresach historycznych	K_W03, K_W10
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	właściwie posługiwać się terminologią związaną z przepisami konstytucyjnymi	K_U01
U_02	dokonywać wykładni przepisów konstytucyjnych i innych przepisów prawnych	K_U03
U_03	zastosować zdobytą wiedzę do przeprowadzenia bieżącej oceny rzeczywistości ustrojowej w obszarze wzajemnych powiązań i relacji ustrojowych pomiędzy konstytucyjnymi organami państwa	K_U05, K_U06
U_04	wykorzystać uzyskaną wiedzę do rozwiązywania teoretycznych i praktycznych problemów pojawiających się w związku z zastosowaniem przepisów konstytucyjnych	K_U05
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	pogłębiania wiedzy na temat mechanizmów funkcjonowania państwa i jego organów	K_K02
K_02	wykorzystywania wiedzy konstytucyjnoprawnej do aktywnego udziału w życiu politycznym i społecznym	K_K01, K_K07
K_03	wykorzystywania wiedzy konstytucyjnoprawnej do rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu prawnika	K_K04
Forma i typy zajęć:		Wykłady i ćwiczenia
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość podstawowych instytucji ustroju konstytucyjnego Rzeczypospolitej Polskiej		
Treści modułu kształcenia:		
Pojęcie, przedmiot i źródła prawa konstytucyjnego: istota prawa konstytucyjnego; prawo konstytucyjne jako gałąź prawa i dyscyplina wiedzy prawniczej; przedmiot prawa konstytucyjnego; źródła prawa konstytucyjnego. Konstytucja jako ustawa zasadnicza państwa: pojęcie i istota konstytucji; geneza konstytucji pisanej i jej ewolucja, generacje konstytucji; cechy konstytucji jako ustawy zasadniczej: szczególna treść, szczególna forma, szczególna moc prawna; tryb zmiany Konstytucji III RP; gwarancje nadrzędności konstytucji; normy konstytucyjne. Zarys dziejów polskiego konstytucjonalizmu: polskie tradycje konstytucyjne; Konstytucja 3 Maja (1791); konstytucje dziewiętnastowieczne; konstytucyjne II Rzeczypospolitej: Konstytucja Marcowa (1921), Konstytucja Kwietniowa (1935); Konstytucja PRL (1952); ustrojowe konsekwencje obrad „okrągłego stołu”: nowela kwietniowa (1989), nowela grudniowa (1989); Mała Konstytucja (1992); tryb przygotowania i uchwalenia Konstytucji III Rzeczypospolitej.		

- **Naczelne zasady Konstytucji III Rzeczypospolitej:** pojęcie zasad naczelnych; zasada suwerenności Narodu; zasada rządów przedstawicielskich; zasada demokratycznego państwa prawnego; zasada społeczeństwa obywatelskiego; zasada pluralizmu politycznego; zasada decentralizacji władzy publicznej i samorządu terytorialnego; zasada społecznej gospodarki rynkowej.
- **Konstytucyjne wolności i prawa człowieka i obywatela:** pojęcie oraz istota wolności i praw jednostki; geneza praw człowieka i ewolucja ich zakresu; zasady konstytucyjnej regulacji praw człowieka: zasada godności, zasada wolności, zasada równości; podmioty praw i wolności; ograniczenia praw i wolności; prawa i wolności osobiste; prawa i wolności polityczne, prawa i wolności społeczne, gospodarcze i kulturalne; konstytucyjne gwarancje wolności i praw człowieka i obywatela: prawo do sądu, skarga konstytucyjna, skarga do Rzecznika Praw Obywatelskich, inne środki ochrony wolności i praw człowieka i obywatela; zakres konstytucyjnych obowiązków jednostki.
- **Konstytucyjny system źródeł prawa:** prawo powszechnie obowiązujące i prawo wewnętrzne; zamknięty katalog źródeł prawa powszechnie obowiązującego w aspekcie przedmiotowym i w aspekcie podmiotowym; ustawa jako źródło prawa powszechnie obowiązującego; rozporządzenia z mocą ustawy; umowa międzynarodowa jako źródło prawa; rozporządzenia; akty prawa miejscowego; akty prawa wewnętrznego.
- **Zasady organizacji aparatu państwowego:** zasada podziału władz – jej geneza, istota oraz formy realizacji we współczesnych systemach ustrojowych; zasada podziału i równowagi władz w Rzeczypospolitej Polskiej; zasada jedności władzy państwowej; współczesne systemy rządów: system rządów parlamentarno-gabinetowych, system prezydencki, system półprezydencki; system kanclerski, system rządów zgromadzenia, system rządów w Rzeczypospolitej Polskiej.
- **Instytucje demokracji bezpośredniej:** pojęcie demokracji bezpośredniej i jej formy; istota i rodzaje referendum; referendum w sprawach o szczególnym znaczeniu dla państwa: przedmiot referendum, tryb przeprowadzenia referendum, wynik i ważność referendum; referendum lokalne; inicjatywa ludowa.
- **Wybory i prawo wyborcze:** pojęcie wyborów, prawa wyborczego i systemu wyborczego; podstawowe zasady prawa wyborczego: powszechności, równości, bezpośredniości, tajności głosowania, proporcjonalności; systemy wyborcze: większościowe i proporcjonalne, system d'Hondta; organizacja wyborów: procedura wysuwania kandydatów, tryb przeprowadzania wyborów, kampania wyborcza, zasady ustalania wyników głosowania, progi wyborcze, weryfikacja wyborów, uzupełnianie składu organów przedstawicielskich podczas kadencji.
- **Mandat posła i senatora:** pojęcie mandatu reprezentanta i jego konstrukcje prawne; charakter prawny mandatu przedstawicielskiego w Konstytucji RP; immunitet parlamentarny; zasada nietykalności; zasada niepołączalności; odpowiedzialność posłów i senatorów; prawa i obowiązki posłów i senatorów.
- **Sejm i Senat:** zasada dwuizbowości parlamentu, wzajemne relacje między izbami; charakter ustrojowy i zakres działania Zgromadzenia Narodowego; kadencja izb, skrócenie i przedłużenie kadencji; zasada autonomii prac parlamentu; zasada dyskontynuacji prac parlamentu; zasada jawności prac parlamentu; zasada permanencji; organy wewnętrzne Sejmu i Senatu, tryb ich powołania, zadania i kompetencje; formy organizowania się posłów i senatorów (kluby i koła parlamentarne); funkcja ustawodawcza: tryb uchwalania ustaw, postępowanie w sprawach projektów pilnych, tryb uchwalenia ustawy budżetowej; funkcja kontrolna Sejmu: parlamentarna kontrola działalności rządu, formy kontroli; funkcja kreacyjna Sejmu i Senatu; pozostałe funkcje Sejmu i Senatu.
- **Prezydent RP:** Prezydent jako głowa państwa; historia prezydentury w Polsce; pozycja ustrojowa Prezydenta RP w świetle Konstytucji z 1997 r.; tryb wyboru Prezydenta i jego kadencja; zastępstwo i opróżnienie urzędu Prezydenta; akty prawne Prezydenta, kontrasygnata; kompetencje Prezydenta: jako głowy państwa, wobec parlamentu, wobec rządu, wobec władzy sądowniczej, w sprawach stosunków zagranicznych, w sprawach obronności i bezpieczeństwa państwa; odpowiedzialność Prezydenta: zakres odpowiedzialności konstytucyjnej Prezydenta, kwestia odpowiedzialności politycznej.

- **Rada Ministrów:** pozycja ustrojowa Rady Ministrów; tryb powoływania Rady Ministrów; formy odpowiedzialności Rady Ministrów i jej członków; skład Rady Ministrów, zmiany w składzie Rady Ministrów; organizacja wewnętrzna i tryb funkcjonowania Rady Ministrów; zadania i kompetencje Rady Ministrów; akty prawodawcze Rady Ministrów i jej członków; Prezes Rady Ministrów; ministrowie i ministerstwa; administracja rządowa.
- **Konstytucyjna regulacja samorządu terytorialnego:** istota samorządu terytorialnego; jednostki samorządu terytorialnego; wybory samorządowe; organy stanowiące; organy zarządzające; zadania samorządu terytorialnego; nadzór nad samorządem terytorialnym.
- **Władza sądownicza:** pojęcie władzy sądowniczej i wymiaru sprawiedliwości; konstytucyjne zasady organizacji i funkcjonowania sądów; status sędziego; struktura sądów; Krajowa Rada Sądownictwa; Trybunał Konstytucyjny: modele sądownictwa konstytucyjnego, pozycja ustrojowa, skład i organizacja Trybunału Konstytucyjnego, funkcje i zakres działania Trybunału Konstytucyjnego, tryb postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, skarga konstytucyjna, charakter prawny i skutki orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego; Trybunał Stanu: istota odpowiedzialności konstytucyjnej, modele odpowiedzialności konstytucyjnej, historia Trybunału Stanu w Polsce, pozycja ustrojowa Trybunału Stanu w świetle Konstytucji z 1997 r., podmiotowy i przedmiotowy zakres odpowiedzialności konstytucyjnej, delikt konstytucyjny, organizacja Trybunału Stanu, postępowanie w sprawie odpowiedzialności konstytucyjnej.
- **Organy kontroli państwowej i ochrony prawa:** zakres działania i organizacja Najwyższej Izby Kontroli; powoływanie i status Rzecznika Praw Obywatelskich, zakres działania; Rzecznik Praw Dziecka; pozycja ustrojowa i kompetencje Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.
- **Konstytucyjna regulacja stanów nadzwyczajnych:** istota stanów nadzwyczajnych; katalog stanów nadzwyczajnych, istota i tryb ogłoszenia stanu wojny, czas wojny; zasady ogólne konstytucyjnej regulacji stanów nadzwyczajnych; stan wojenny; stan wyjątkowy, stan klęski żywiołowej.
- **Konstytucyjne aspekty członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej:** konstytucyjne aspekty procesu akcesyjnego; instytucje Unii Europejskiej; wybory do Parlamentu Europejskiego; prawo Unii Europejskiej w systemie źródeł prawa powszechnie obowiązującego; stosowanie prawa Unii Europejskiej.

Literatura podstawowa:

- L. Garlicki, Polskie prawo konstytucyjne, Warszawa 2025
- Polskie prawo konstytucyjne, red. D. Górecki, Warszawa 2025

Literatura dodatkowa:

- M. Zubik, Prawo konstytucyjne współczesnej Polski, Warszawa 2025
- Polskie prawo konstytucyjne, red. P. Tuleja, Warszawa 2024
- Prawo konstytucyjne, red. S. Bożyk, Białystok 2020
- Prawo konstytucyjne: testy, kazusy, pytania i odpowiedzi, red. M. Florczak-Wątor, Warszawa 2024

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład tradycyjny z elementami konwersatorium, wspomagany prezentacją multimedialną

Ćwiczenia – praca na tekstach źródłowych z wykorzystaniem podręcznika lub innej literatury przedmiotu, analiza przepisów Konstytucji RP, ustaw i innych aktów normatywnych oraz orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego i sądowego, rozwiązywanie kazusów w celu nabycia umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej w praktyce, dyskusja nad problematyką ustroju państwa, konstytucyjnoprawna analiza aktualnych wydarzeń politycznych przy wykorzystaniu zdobytej wiedzy, przygotowanie referatu na temat praktycznego zastosowania wybranej instytucji prawa konstytucyjnego lub wykonanie innego projektu indywidualnego lub grupowego mającego na celu zastosowanie wiedzy konstytucyjnoprawnej w praktyce.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:	
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01 – W_04	- egzamin pisemny - kolokwium pisemne
U_01 – U_04	- ocena referatu na temat praktycznego zastosowania wybranej instytucji prawa konstytucyjnego lub wykonanie innego projektu indywidualnego lub grupowego mającego na celu zastosowanie wiedzy konstytucyjnoprawnej w praktyce - ocena poprawności rozwiązywania kasusów - ocena stopnia przygotowania do dyskusji tematycznych
K_01 – K_03	- obserwacja aktywności i zaangażowania studenta w rozwiązywanie zadań indywidualnych i zespołowych - obserwacja aktywności studenta w prowadzonych w trakcie zajęć dyskusjach - obserwacja sposobu prezentowania wyników badań i studiów przypadku
Forma i warunki zaliczenia:	
Wykład – egzamin pisemny obejmujący całość materiału omówionego na wykładzie w semestrze zimowym i semestrze letnim; test składający się z trzech części: test zamknięty jednokrotnego wyboru, test otwarty, odpowiedź na pytanie opisowe. Ćwiczenia – zaliczenie na ocenę, na które składa się: kolokwium semestralne na koniec zajęć w semestrze zimowym i kolokwium semestralne na koniec zajęć w semestrze letnim - obejmują zakres zagadnień omówionych na ćwiczeniach w ciągu każdego z semestrów (50%), rozwiązywanie kasusów (20%), wykonanie projektu indywidualnego lub grupowego (20%), aktywność na zajęciach (10%). Pozytywna ocena z ćwiczeń stanowi warunek przystąpienia do egzaminu. W semestrze zimowym zaliczenie ćwiczeń równoznaczne jest z zaliczeniem całego przedmiotu. Na podstawie oceny z egzaminu i oceny końcowej z ćwiczeń koordynator przedmiotu wystawia ocenę końcową z przedmiotu, na którą składa się w 50% ocena z egzaminu i w 50% ocena końcowa z ćwiczeń. Procentowy zakres ocen z egzaminu i kolokwium semestralnego: 90%-100%-bdb (5,0) 80%-89%-db+ (4,5) 70%-79%-db (4,0) 60%-69%-dst+ (3,5) 50%-59%-dst (3,0) 49% i poniżej - ndst (2,0)	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Godziny kontaktowe, w tym:	150 godz. - 6 pkt. ECTS
Wykłady	60 godz.

Ćwiczenia	60 godz.
Konsultacje	30 godz.
Praca własna studenta, w tym:	100 godz. - 4 pkt ECTS
przygotowanie się do zajęć	20 godz.
przygotowanie się do egzaminu i kolokwium	20 godz.
studiowanie zalecanej literatury	20 godz.
rozwiązywanie kazusów	20 godz.
przygotowanie referatu lub wykonanie innego projektu indywidualnego lub grupowego	20 godz.
Zajęcia o charakterze praktycznym	75 godz. – 3 pkt. ECTS
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	250 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	10
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Godziny kontaktowe, w tym:	102 godz. - 4,08 pkt ECTS
Wykłady	38 godz.
Ćwiczenia	38 godz.
Konsultacje	30 godz.
Praca własna studenta, w tym:	148 godz. - 5,92 pkt ECTS
przygotowanie się do zajęć	20 godz.
przygotowanie się do egzaminu i kolokwium	20 godz.
studiowanie zalecanej literatury	68 godz.
rozwiązywanie kazusów	20 godz.
przygotowanie referatu lub wykonanie innego projektu indywidualnego lub grupowego	20 godz.
Zajęcia o charakterze praktycznym	75 godz. – 3 pkt. ECTS
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	250 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	10

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Prawo międzynarodowe publiczne
Nazwa w języku angielskim:	Public international law	
Język wykładowy:	Polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Prawo
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Społecznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		jednolite studia magisterskie
Rok studiów:	pierwszy	
Semestr:	2	
Liczba punktów ECTS:	6	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		mgr Piotr Żywiecki
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		mgr Piotr Żywiecki dr Maciej Andrzejewski
Założenia i cele przedmiotu:		Założeniem przedmiotu jest poznanie przez studenta istoty, specyfiki i terminologii prawa międzynarodowego publicznego oraz poznanie norm prawa międzynarodowego publicznego dotyczących głównych aspektów stosunków międzynarodowych. Celem przedmiotu jest nauczanie rozumienia i oceny wydarzeń ze stosunków międzynarodowych przez pryzmat regulacji prawa międzynarodowego publicznego.
Symbol efektu	Efekt uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat miejsca prawa międzynarodowego publicznego w systemie prawa.	K_W08, K_W09
W_03	Student zna specyfikę i metody interpretacji prawa międzynarodowego publicznego.	K_W02, K_W09
W_04	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat norm regulujących podstawowe zagadnienia z problematyki prawa międzynarodowego publicznego.	K_W09
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego

	Student potrafi:	
U_01	Student potrafi właściwie posługiwać się terminologią charakterystyczną dla prawa międzynarodowego publicznego.	K_U10 K_U16
U_02	Student potrafi dokonywać wykładni norm prawa międzynarodowego publicznego.	K_U07 K_U16
U_03	Student potrafi właściwie zastosować normę prawa międzynarodowego publicznego do oceny określonego zagadnienia z zakresu prawa międzynarodowego publicznego.	K_U07 K_U10
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Student rozumie znaczenie prawa międzynarodowego publicznego oraz rozumie konieczność doksztalcania się w tym zakresie.	K_K02
K_02	Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę, aby prawidłowo formułować postulaty i wnioski w kwestiach regulowanych prawem międzynarodowym publicznym.	K_K08
Forma i typy zajęć:		Wykład i ćwiczenia
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowe wiadomości o państwie i prawie.		
Treści modułu kształcenia:		
1. Podstawowe zagadnienia prawa międzynarodowego. 2. Rozwój prawa międzynarodowego. 3. Źródła prawa międzynarodowego. 4. Podmioty prawa międzynarodowego. 5. Organy państwa w stosunkach międzynarodowych. 6. Terytorium w prawie międzynarodowym. 7. Ludność w prawie międzynarodowym. 8. Organizacje międzynarodowe. 9. Pokojowe załatwianie sporów międzynarodowych. 10. Prawo konfliktów zbrojnych.		
Literatura podstawowa:		
1. W. Góralczyk, S. Sawicki, K. Karski, <i>Prawo międzynarodowe publiczne w zarysie</i>, wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2024. 2. M. Balcerzak, R. Bierzanek, M. Kałduński, J. Symonides, <i>Prawo międzynarodowe publiczne</i>, Warszawa 2023.		
Literatura dodatkowa:		
1. A. Łazowski, A. Zawidzka-Łojek, B. Sonczyk, <i>Prawo międzynarodowe publiczne</i>, Warszawa 2022. 2. J. Barcik, T. Srogosz, <i>Prawo międzynarodowe publiczne</i>, C.H. Beck, Warszawa 2019. 3. M. Shaw, <i>International Law</i>, Cambridge University Press, Cambridge 2021.		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Wykład – wykład prowadzony metodą tradycyjną. Ćwiczenia - rozwiązywanie kazusów, analiza tekstów źródłowych (umowy międzynarodowe, orzecznictwo sądów międzynarodowych).		

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:	
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02 W_04	Egzamin pisemny w formie testu pytań jednokrotnego wyboru oraz pytań opisowych.
U_01, U_02, U_03	Kolokwium zaliczeniowe z ćwiczeń w formie rozwiązywania zadania problemowego (kazu), obserwacja wykonania projektu na ćwiczeniach.
K_01, K_02	Obserwacja aktywności i zaangażowania studenta w rozwiązywanie zadań indywidualnych i zespołowych, obserwacja aktywności studenta w prowadzonych w trakcie zajęć dyskusjach, obserwacja sposobu prezentowania wyników badań i studiów przypadku.
Forma i warunki zaliczenia:	
Egzamin – w formie pisemnej test pytań jednokrotnego wyboru oraz pytania opisowe. Ćwiczenia – zaliczenie, na które składa się: rozwiązywanie kazusów, aktywność na zajęciach (przygotowanie projektu), kolokwium zaliczeniowe. Procentowy zakres ocen z egzaminu i ćwiczeń: 91% - 100% - bdb (5,0), 81% - 90% - db+ (4,5), 71% - 80% - db (4,0), 61% - 70% - dst+ (3,5), 51% - 60% - dst (3,0), 50% i poniżej - ndst (2,0).	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Godziny kontaktowe, w tym:	76 godz. - 3 pkt. ECTS
Wykłady	30 godz.
Ćwiczenia	30 godz.
Konsultacje	16 godz.
Praca własna studenta, w tym:	75 godz. - 3 pkt. ECTS
Przygotowanie się do zajęć	15 godz.
Przygotowanie się do egzaminu i kolokwium	15 godz.
Studiowanie zalecanej literatury	15 godz.
Rozwiązywanie kazusów	15 godz.
Przygotowanie referatu lub wykonanie innego projektu indywidualnego lub grupowego.	15 godz.
Zajęcia o charakterze praktycznym	50 godz. – 2 pkt. ECTS
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	151 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	6
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Godziny kontaktowe, w tym:	51 godz. - 2,04 pkt. ECTS
Wykłady	18 godz.
Ćwiczenia	18 godz.

Konsultacje	16 godz.
Praca własna studenta, w tym:	99 godz. - 3,96 pkt. ECTS
Przygotowanie się do zajęć	20 godz.
Przygotowanie się do egzaminu i kolokwium	20 godz.
Studiowanie zalecanej literatury	20 godz.
Rozwiązywanie kazusów	20 godz.
Przygotowanie referatu lub wykonanie innego projektu indywidualnego lub grupowego.	19 godz.
Zajęcia o charakterze praktycznym	50 godz. – 2 pkt. ECTS
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	150 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	6

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Prawo rzymskie
Nazwa w języku angielskim:	Roman Law	
Język wykładowy:	Polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Prawo
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Społecznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		O
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		Jednolite studia magisterskie
Rok studiów:	pierwszy	
Semestr:	drugi	
Liczba punktów ECTS:	5	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Bartosz Nowakowski, prof. uczelni
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Bartosz Nowakowski, prof. uczelni
Założenia i cele przedmiotu:		1. Nabycie wiedzy z zakresu rzymskiego prawa prywatnego (materialnego i procesowego) oraz ewolucji historycznej rzymskiego prawa prywatnego. 2. Opanowanie umiejętności w zakresie rozwiązywania konkretnych kazusów prawa rzymskiego. 3. Nabycie gotowości w praktycznym stosowaniu instytucji prawa rzymskiego w współczesnej praktyce prawniczej i interdyscyplinarnej.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student ma pogłębioną wiedzę o źródłach prawa rzymskiego, sposobach jego powstawania oraz kierunkach ewolucji prawa rzymskiego	K_W03
W_02	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu ogólnych instytucji prawa rzymskiego, w tym założeń doktrynalnych oraz instytucji ustrojowych	K_W08
W_03	Student posiada pogłębioną wiedzę z obszaru prawa rzymskiego prywatnego	K_W11
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student potrafi formułować i uzasadniać opinie na temat wybranych zjawisk społecznych zachodzących w czasach kształtowania się prawa	K_U05

	rzymskiego, stawiać proste hipotezy badawcze i dokonać ich weryfikacji z zastosowaniem metod właściwych dla nauk prawnych	
U_02	Student potrafi dokonać samodzielnej analizy genezy zmian w prawie rzymskim oraz kierunków jego ewolucji w kontekście zmieniających się uwarunkowań historyczno-społecznych	K_U06
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Student dostrzega potrzebę samokształcenia w obszarze źródeł prawa ze szczególnym uwzględnieniem prawa rzymskiego oraz w wymiarze interdyscyplinarnym	K_K02
K_02	Student jest przygotowany do uczestnictwa w życiu społecznym i współpracy w środowisku międzynarodowym opartych na cywilizacji rzymskoprawnej	K_K08

Forma i typy zajęć:	Wykład, ćwiczenia
----------------------------	-------------------

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Znajomość historii prawa publicznego i prywatnego, wstęp do nauk prawnych, łacińska terminologia prawnicza.

Treści modułu kształcenia:

- 1. Zagadnienia wstępne:** pojęcie i znaczenie prawa rzymskiego, podziały prawa (ogólna charakterystyka, ius publicum – ius privatum, ius civile, ius gentium, ius honorarium, ius naturale, ius commune - ius singulare, ius vetus - ius novum, ius strictum – ius aequum), systematyka rzymskiego prawa prywatnego (systematyka Ustawy XII tablic, systematyka edyktu pretorskiego, systematyka Instytucji Gajusa, systematyka pandektowa).
- 2. Rozwój rzymskiego prawa prywatnego:** periodyzacja, prawo archaiczne (starorzyskie), prawo przedklasyczne, prawo klasyczne, prawo poklasyczne, kodyfikacja justyniańska, pojustyniańskie dzieje prawa.
- 3. Proces cywilny:** ogólna charakterystyka, rozwój i organizacja procesu (pojęcie i historyczny rozwój procesu, skarga – actio, fazy procesu zwyczajnego, organizacja sądownictwa w okresie republiki i pryncypatu, sędzia prywatny i sądy kolegialne, jurysdykcja, właściwość sądu – forum, strony procesowe i ich zastępcy procesowi), proces legisakcyjny (rodzaje legisakcji, przebieg postępowania legisakcyjnego), proces formułkowy (geneza i ogólna charakterystyka procesu, postępowanie w stadium in iure, stanowisko pozwanego, litis contestatio, formułka procesowa, rodzaje skarg (actiones), postępowanie w fazie apudiudicem, egzekucja), ochrona pozaprocesowa (ogólna charakterystyka, poszczególne środki), proces kognicyjny (cognitio extra ordinem).
- 4. Prawo osobowe:** osoby fizyczne (zdolność prawna, niewolnicy, wyzwolenicy, półwolni, wolni, osoby sui iuris i alieni iuris, inne przyczyny wpływające na zakres zdolności prawnej), osoby prawne (korporacje, fundacje), zdolność do czynności prawnych (pojęcie, ograniczenia), czynności prawne (pojęcie, rodzaje i skutki czynności prawnych, wady oświadczenia woli, treść czynności prawnych, zastępstwo).
- 5. Prawo rodzinne:** rodzina rzymska (patriarchalna władza w rodzinie, agnacja i kognacja, powinowactwo, stanowisko prawne osób alieni iuris), prawo małżeńskie (pojęcie i zawarcie małżeństwa, conventio in manum, rozwiązanie małżeństwa, ustawodawstwo małżeńskie cesarza Augusta, skutki zawarcia

małżeństwa), władza ojcowska – patria potestas (powstanie i treść oraz wygaśnięcie władzy ojcowskiej), opieka i kuratela (sposoby powołania opiekuna, opieka nad niedojrzałymi, opieka nad kobietami, kuratela).

6. **Prawo rzeczowe:** rzeczy (pojęcie rzeczy, rzeczy wyjęte z obiegu, podział rzeczy będących w obrocie, rodzaje władztwa nad rzeczami), posiadanie (pojęcie, geneza i rodzaje posiadania, nabycie i utrata posiadania, ochrona posesoryjna), własność (pojęcie i treść własności, rodzaje i ograniczenia własności, współwłasność (nabycie własności, pierwotne sposoby nabycia własności, pochodne sposoby nabycia własności, ochrona prawa własności), prawa na rzeczy cudzej (pojęcie i podział, służebności, emfiteuza, prawo zabudowy, prawo zastawu)

7. **Zobowiązania:** pojęcie, ogólna charakterystyka i podział zobowiązań, podmiot zobowiązania, źródła powstania zobowiązań, przedmiot zobowiązania, skutki niewykonania zobowiązania, zwłoka, zobowiązania z kontraktów, z umów nieformalnych oraz jak gdyby z kontraktów (pojęcie i podział kontraktów, kontrakt pożyczki - mutuum, kontrakt przechowania – depositum, kontrakt użyczenia – commodatum, kontrakt zastawu ręcznego – pignus, kontrakty werbalne, kontrakty literalne, emptio-venditio [kontrakt kupna –sprzedaży], kontrakt najmu [locatio-conductio], kontrakt spółki [societas], kontrakt zlecenia [mandatum], kontrakty nienazwane [contractus innominati], pact, pacta praetoria, pacta legitima, zobowiązania jak gdyby z kontraktów), zobowiązania z deliktów i jak gdyby z deliktów (zobowiązania z deliktów, furtum [kradzież], rapina [rabunek], iniuria [zniewaga], damnum iniuria datum [bezprawne wyrządzenie szkody w cudzym majątku], przestępstwa prawa pretorskiego, zobowiązania jak gdyby z deliktów), umocnienie i umorzenie zobowiązań (umocnienie zobowiązań, umorzenie zobowiązań, umorzenie zobowiązań ipso iure, umorzenie zobowiązań opeexceptionis).

8. **Prawo spadkowe:** ogólna charakterystyka, dziedziczenie testamentowe, treść testamentu, dziedziczenie przeciwtestamentowe, dziedziczenie beztestamentowe, nabycie spadku i jego skutki, nabycie spadku przez kilku spadkobierców, zapisy.

Literatura podstawowa:

A. Dębiński, *Rzymskie prawo prywatne. Kompendium*, Warszawa 2021

Literatura dodatkowa:

W. Dajczak, T. Giaro, F. Longchamps de Berier, *Prawo rzymskie. U podstaw prawa prywatnego*, Warszawa 2019

Repetitorium Becka, *Prawo rzymskie. Pytania. Kazusy. Tablice. Testy*, Warszawa 2017

K. Kolańczyk, *Prawo rzymskie*, Warszawa 2015

W. Wołodkiewicz, M. Zabłocka, *Prawo rzymskie. Instytucje*, Warszawa 2014

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

1. Wykład tradycyjny z elementami konwersatorium, omówienie zagadnień zgodnie z treścią sylabusu przedmiotu.
2. Ćwiczenia – praca na tekstach źródłowych z wykorzystaniem podręcznika lub innej literatury przedmiotu, analiza instytucji i zasad prawa rzymskiego, rozwiązywanie kazusów, przygotowanie referatu na temat praktycznego funkcjonowania instytucji prawa rzymskiego w aktualnie obowiązujących systemach prawa państwowego i/lub kanonicznego.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu

Metody weryfikacji efektów uczenia się

W_01, W_02, W_03	Weryfikacja efektów kształcenia w zakresie wiedzy jest przeprowadzana w trakcie egzaminu pisemnego oraz kolokwii, które sprawdzają stopień opanowania przez studentów materiału omówionego na zajęciach oraz wskazanych pozycji literatury.
U_01, U_02	Weryfikacja efektów kształcenia w zakresie umiejętności następuje poprzez ocenę rozwiązań zadań problemowych i ich prezentacji oraz na podstawie oceny stopnia przygotowania do dyskusji tematycznych.
K_01, K_02	Weryfikacja efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych następuje w czasie ćwiczeń poprzez ocenę systematyczności studenta i jego zaangażowania w dyskusję oraz pracę zespołową.

Forma i warunki zaliczenia:

Wykład – egzamin pisemny obejmujący całość materiału określonego w sylabusie.

Ćwiczenia – zaliczenie na ocenę, na które składają się: kolokwia, prezentacja referatu, wykonanie prezentacji.

Pozytywna ocena ćwiczeń nie może być wystawiona w przypadku uzyskania negatywnej oceny z sumy przeprowadzonych kolokwii, bądź też w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na więcej niż dwóch zajęciach w ciągu roku. Dozwolona jest jedna poprawa każdego z kolokwii. Zaliczenie ćwiczeń jest warunkiem przystąpienia do egzaminu.

Na podstawie oceny z egzaminu i oceny końcowej z ćwiczeń koordynator przedmiotu wystawia ocenę końcową z przedmiotu, na którą składa się ocena z egzaminu i ocena końcowa z ćwiczeń.

Procentowy zakres ocen z egzaminu i kolokwium semestralnego:

91%-100% - 5,0

81%-90% - 4,5

71%-80% - 4,0

61%-70% - 3,5

51%-60% - 3,0

50% i poniżej - 2,0

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Wykład	30 godz.
Ćwiczenia	30 godz.
Konsultacje	15 godz.
Przygotowanie do zajęć: - przygotowanie się do zajęć, - przygotowanie się do egzaminu i kolokwium, - studiowanie zalecanej literatury, - rozwiązywanie kasusów,	50 godz.

- przygotowanie referatu lub wykonanie innego projektu indywidualnego lub grupowego.	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	5
Zajęcia o charakterze praktycznym	0 godz. – 0 pkt. ECTS.
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Wykład	18 godz.
Ćwiczenia	18 godz.
Konsultacje	15 godz.
Przygotowanie do zajęć: - przygotowanie się do zajęć, - przygotowanie się do egzaminu i kolokwium, - studiowanie zalecanej literatury, - rozwiązywanie kasusów, - przygotowanie referatu lub wykonanie innego projektu indywidualnego lub grupowego.	74 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	5
Zajęcia o charakterze praktycznym	0 godz. – 0 pkt. ECTS.

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Język angielski I
Nazwa w języku angielskim:	English I	
Język wykładowy:	Angielski (wspomagany jęz. polskim)	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Prawo
Jednostka realizująca:	Centrum Języków Obcych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		jednolite magisterskie
Rok studiów:	1	
Semestr:	2	
Liczba punktów ECTS:	4	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr inż. Maria Markowska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		nauczyciele języka angielskiego
Założenia i cele przedmiotu:		Posiada wiedzę i umiejętności wymagane do osiągnięcia językowej kompetencji komunikacyjnej na poziomie B2+ ESOKJ Rady Europy w obszarze zagadnień natury ogólnej i prawnej.
Symbol efektu	Efekt uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	słownictwo, w tym terminologię angielską z dziedziny prawa, i struktury gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji językowej w różnorodnych sytuacjach życia codziennego i zawodowego, zgodnie z treściami modułu kształcenia.	
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	zrozumieć znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji i tekstów na tematy z zakresu swojej specjalności;	K_U16
U_02	formułować przejrzyste wypowiedzi ustne i pisemne dotyczące tematów ogólnych i z zakresu prawa;	K_U16
U_03	wyszukać informacje z zakresu swojej specjalności oraz ich udzielać;	K_U16
U_04	brać udział w dyskusji, argumentować, wyrażać aprobatę i sprzeciw, negocjować;	K_U16
U_05	kontrolować swoje wypowiedzi pod względem poprawności gramatycznej i leksykalnej;	K_U16
U_06	pracować samodzielnie z tekstem specjalistycznym.	K_U16
U_07	współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.	K_U19
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	ma świadomość potrzeby znajomości języka obcego w życiu prywatnym i przyszłej pracy zawodowej.	K_K02 K_K03
Forma i typy zajęć:		Konwersatorium

Wymagania wstępne i dodatkowe:	
Umiejętność posługiwania się jęz. angielskim na poziomie B1 ESOKJ.	
Treści modułu kształcenia:	
Tematy 1. Przedstawienie siebie i innych. Nauka języków obcych. 2. Uczucia i emocje. 3. Czas wolny, wakacje, zainteresowania. 4. Życie zawodowe, praca. 5. Zakupy i sprzedaż. 6. Jedzenie, żywność. 7. Edukacja, szkoły, uczelnie, kursy. 8. Podstawowa terminologia z zakresu prawa. 9. Wybrane zagadnienia z zakresu wstępu do prawoznawstwa, prawa konstytucyjnego, prawa międzynarodowego, publicznego, historii prawa, historii ustrojów państwowych.	
Literatura podstawowa:	
Outcomes, Intermediate, Third Edition , Hugh Dellar, Andrew Walkley, National Geographic Learning, CENGAGE Learning, 2023; Legal English. Niezbędnik przyszłego prawnika , Halina Sierocka, C.H.Beck, Warszawa 2014; Angielski w tłumaczeniach dla prawników , Roman Gąsczyk, Łukasz Augustyniak, Andrzej Dąbrowski, Preston Publishing, Wydanie I, 2019.	
Literatura dodatkowa:	
1. Teksty specjalistyczne z różnych źródeł: internet, prasa, publikacje naukowe, podręczniki naukowe; 2. Wielki słownik angielsko-polski / polsko-angielski, red. nauk. B. Lewandowska-Tomaszczyk, 2014, PWN-OUP; 3. Oxford Advanced Learner's Dictionary, red. J. Turnbull, 2010, OUP; 4. Legal English, 2 nd edition Małgorzata Cyganik, C.H.Beck Warszawa 2013; 5. Legal English. Handbook and Workbook, 3 rd edition, Małgorzata Jakubaszek C.H.Beck Warszawa 2014.	
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:	
Podejście eklektyczne, umożliwiające indywidualizację nauczania, czyli dostosowanie technik, form pracy, typów zadań i treści do danej grupy studentów. Stosowane formy pracy to, między innymi: praca w parach (np.: odgrywanie ról, wymiana informacji), praca w grupach (projekty, konkursy, rozwiązywanie problemów, zebranie słownictwa itp.), praca indywidualna studentów, czy też nauczanie tradycyjne – frontalne (prezentacja materiału leksykalnego, zasad gramatycznych, treści ilustracji itp.). Ćwiczenia wspomagane są technikami multimedialnymi.	
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:	
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01 U_01-U_06	Kolokwium pisemne składające się z kilku z podanych form: - krótkie ustrukturyzowane pytania, np.: <i>What is ...?</i> ; pytania jednokrotnego wyboru, np.: <i>Read the questions and select one answer: a, b, c, or d.</i> ; lub wielokrotnego wyboru, np.: <i>Read the questions and select at least one answer: a, b, c, or d.</i> ; - testy wyboru Tak/Nie, np.: <i>Decide whether the following statements are true or false. Circle YES or NO.</i> lub dopasowywania odpowiedzi, np.: <i>Match items 1–5 with options A–E to form correct collocations.</i> ; - ćwiczeń sprawdzających umiejętności mówienia w formie zapisanej wypowiedzi ustnej monologicznej i dialogowej, np.: <i>Complete the dialogue by filling in each gap with one word.</i> ; oraz zastosowania wiedzy teoretycznej i praktycznej (leksykalnej, gramatycznej i pragmatycznej) w przetwarzaniu i tworzeniu wypowiedzi samodzielnych i w interakcji z rozmówcą, np.: <i>Write what you would say in each of the following situations.</i>
U_04, U_05, U_07	Obserwacja aktywności i zaangażowania studenta w rozwiązywanie zadań indywidualnych i zespołowych oraz podczas dyskusji.

K_01	Obserwacja pracy studenta podczas ćwiczeń rozwijających umiejętności komunikacyjne.	
Forma i warunki zaliczenia:		
Zaliczenie semestru na ocenę na podstawie co najmniej dwóch kolokwii sprawdzających stopień opanowania wiedzy i umiejętności – 90% oceny końcowej oraz obserwacja pracy studenta podczas ćwiczeń rozwijających umiejętności komunikacyjne – 10% oceny końcowej. Kryteria oceniania: 0-50% – niedostateczna (2,0); 51-60% – dostateczna (3,0); 61-70% – dostateczna plus (3,5); 71-80% – dobra (4,0); 81-90% – dobra plus (4,5); 91-100% – bardzo dobra (5,0).		
Bilans punktów ECTS:		
Studia stacjonarne		
Aktywność	Obciążenie studenta	
Udział w konwersatorium	60 godz.	
Przygotowanie się do zajęć	30 godz.	
Przygotowanie się do kolokwii	10 godz.	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godz.	
Punkty ECTS za przedmiot	4 ECTS	
Studia niestacjonarne		
Aktywność	Obciążenie studenta	
Udział w konwersatorium	32 godz.	
Przygotowanie się do zajęć	48 godz.	
Przygotowanie się do kolokwii	20 godz.	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godz.	
Punkty ECTS za przedmiot	4 ECTS	

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Język niemiecki I
Nazwa w języku angielskim:	German I	
Język wykładowy:	Niemiecki (wspomagany jęz. polskim)	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Prawo
Jednostka realizująca:	Centrum Języków Obcych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		jednolite magisterskie
Rok studiów:	1	
Semestr:	2	
Liczba punktów ECTS:	4	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr inż. Marzena Lisowska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		nauczyciele języka niemieckiego
Założenia i cele przedmiotu:		Posiada wiedzę i umiejętności wymagane do osiągnięcia językowej kompetencji komunikacyjnej na poziomie B2+ ESOKJ Rady Europy w obszarze zagadnień natury ogólnej i prawnej.
Symbol efektu	Efekt uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	słownictwo, w tym terminologię niemiecką z dziedziny prawa, i struktury gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji językowej w różnorodnych sytuacjach życia codziennego i zawodowego, zgodnie z treściami modułu kształcenia.	
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	zrozumieć znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji i tekstów na tematy z zakresu swojej specjalności;	K_U16
U_02	formułować przejrzyste wypowiedzi ustne i pisemne dotyczące tematów ogólnych i z zakresu prawa;	K_U16
U_03	wyszukać informacje z zakresu swojej specjalności oraz ich udzielać;	K_U16
U_04	brać udział w dyskusji, argumentować, wyrażać aprobatę i sprzeciw, negocjować;	K_U16
U_05	kontrolować swoje wypowiedzi pod względem poprawności gramatycznej i leksykalnej;	K_U16
U_06	pracować samodzielnie z tekstem specjalistycznym.	K_U16
U_07	współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.	K_U19
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	ma świadomość potrzeby znajomości języka obcego w życiu prywatnym i przyszłej pracy zawodowej.	K_K02 K_K03
Forma i typy zajęć:		Konwersatorium

Wymagania wstępne i dodatkowe:	
Umiejętność posługiwania się jęz. niemieckim na poziomie B1 ESOKJ.	
Treści modułu kształcenia:	
1. Organizacja firmy. 2. Środowisko pracy. 3. Kontrahenci/Klienci. 4. Rozmowy i korespondencja służbowa. 5. Podstawowa terminologia z zakresu prawa. 6. Wybrane zagadnienia z zakresu wstępu do prawoznawstwa, prawa konstytucyjnego, prawa międzynarodowego, publicznego, historii prawa, historii ustrojów państwowych.	
Literatura podstawowa:	
Anette Müller, Sabine Schlüter: Im Beruf Neu . Kursbuch. Deutsch als Fremd- und Zweitsprache. Kursbuch. B1+/B2, Hueber Verlag, 2017.	
Literatura dodatkowa:	
1. Teksty specjalistyczne z różnych źródeł: Internet, prasa, publikacje naukowe, podręczniki naukowe; 2. Langenscheidt Großwörterbuch Polnisch: Polnisch-Deutsch, Deutsch-Polnisch: Völlige Neubearbeitung von Urszula Czerska und Stanisław Walewski. Hrsg. Langenscheidt, 2008. 3. Repetytorium z gramatyki języka niemieckiego. Stanisław Bęza, wyd. PWN, 2010. 4. Słownik języka prawniczego i ekonomicznego niemiecko-polski, polsko-niemiecki, Kilian, wyd. C.H. Beck, 2005.	
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:	
Podejście eklektyczne, umożliwiające indywidualizację nauczania, czyli dostosowanie technik, form pracy, typów zadań i treści do danej grupy studentów. Stosowane formy pracy to, między innymi: praca w parach (np.: odgrywanie ról, wymiana informacji), praca w grupach (projekty, konkursy, rozwiązywanie problemów, zebranie słownictwa itp.), praca indywidualna studentów, czy też nauczanie tradycyjne – frontalne (prezentacja materiału leksykalnego, zasad gramatycznych, treści ilustracji itp.). Ćwiczenia wspomagane są technikami multimedialnymi.	
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:	
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01 U_01-U_06	Kolokwium pisemne składające się z kilku z podanych form: - krótkie ustrukturyzowane pytania, np.: <i>Was ist ...?</i>; pytania jednokrotnego wyboru, np.: <i>Lesen Sie die Fragen und wählen Sie eine Antwort aus: a, b, c, oder d.</i>; lub wielokrotnego wyboru, np.: <i>Lesen Sie die Fragen und wählen Sie mindestens eine Antwort aus: a, b, c, oder d.</i>; - testy wyboru Tak/Nie, np.: <i>Decide ob die folgenden Aussagen wahr oder falsch sind. Kreuzen Sie JA oder NEIN an</i> lub dopasowywania odpowiedzi, np.: <i>Ordnen Sie die Elemente 1–5 den Optionen A–E zu, um korrekte Kollokationen zu bilden.</i>; - ćwiczeń sprawdzających umiejętności mówienia w formie zapisanej wypowiedzi ustnej monologicznej i dialogowej, np.: <i>Vervollständigen Sie den Dialog, indem Sie jede Lücke mit einem Wort füllen.</i>; oraz zastosowania wiedzy teoretycznej i praktycznej (leksykalnej, gramatycznej i pragmatycznej) w przetwarzaniu i tworzeniu wypowiedzi samodzielnych i w interakcji z rozmówcą, np.: <i>Schreiben Sie, was Sie in jeder der folgenden Situationen sagen würden.</i>
U_04, U_05, U_07	Obserwacja aktywności i zaangażowania studenta w rozwiązywanie zadań indywidualnych i zespołowych oraz podczas dyskusji.
K_01	Obserwacja pracy studenta podczas ćwiczeń rozwijających umiejętności komunikacyjne.
Forma i warunki zaliczenia:	

Zaliczenie semestru na ocenę na podstawie co najmniej dwóch kolokwii sprawdzających stopień opanowania wiedzy i umiejętności – 90% oceny końcowej oraz obserwacja pracy studenta podczas ćwiczeń rozwijających umiejętności komunikacyjne – 10% oceny końcowej.
 Kryteria oceniania: 0-50% – niedostateczna (2,0); 51-60% – dostateczna (3,0); 61-70% – dostateczna plus (3,5); 71-80% – dobra (4,0); 81-90% – dobra plus (4,5); 91-100% – bardzo dobra (5,0).

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w konwersatorium	60 godz.
Przygotowanie się do zajęć	30 godz.
Przygotowanie się do kolokwii	10 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	4 ECTS

Studia niestacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w konwersatorium	32 godz.
Przygotowanie się do zajęć	48 godz.
Przygotowanie się do kolokwii	20 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	4 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Język rosyjski I
Nazwa w języku angielskim:	Russian I	
Język wykładowy:	Rosyjski (wspomagany jęz. polskim)	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Prawo
Jednostka realizująca:	Centrum Języków Obcych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		jednolite magisterskie
Rok studiów:	1	
Semestr:	2	
Liczba punktów ECTS:	4	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Ewa Borkowska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		nauczyciele języka rosyjskiego
Założenia i cele przedmiotu:		Posiada wiedzę i umiejętności wymagane do osiągnięcia językowej kompetencji komunikacyjnej na poziomie B2+ ESOKJ Rady Europy w obszarze zagadnień natury ogólnej i prawnej.
Symbol efektu	Efekt uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	słownictwo, w tym terminologię rosyjską z dziedziny prawa, i struktury gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji językowej w różnorodnych sytuacjach życia codziennego i zawodowego, zgodnie z treściami modułu kształcenia.	
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	zrozumieć znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji i tekstów na tematy z zakresu swojej specjalności;	K_U16
U_02	formułować przejrzyste wypowiedzi ustne i pisemne dotyczące tematów ogólnych i z zakresu prawa;	K_U16
U_03	wyszukać informacje z zakresu swojej specjalności oraz ich udzielać;	K_U16

U_04	brać udział w dyskusji, argumentować, wyrażać aprobatę i sprzeciw, negocjować;	K_U16
U_05	kontrolować swoje wypowiedzi pod względem poprawności gramatycznej i leksykalnej;	K_U16
U_06	pracować samodzielnie z tekstem specjalistycznym.	K_U16
U_07	współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.	K_U19
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	ma świadomość potrzeby znajomości języka obcego w życiu prywatnym i przyszłej pracy zawodowej.	K_K02 K_K03

Forma i typy zajęć: Konwersatorium

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Umiejętność posługiwania się jęz. rosyjskim na poziomie B1 ESOKJ.

Treści modułu kształcenia:

Tematy

1. Przedstawienie siebie i innych. Nauka języków obcych.
2. Uczucia i emocje.
3. Czas wolny, wakacje, zainteresowania.
4. Życie zawodowe, praca.
5. Zakupy i sprzedaż.
6. Jedzenie, żywność.
7. Edukacja, szkoły, uczelnie, kursy.
8. Podstawowa terminologia z zakresu prawa.
9. Wybrane zagadnienia z zakresu wstępu do prawoznawstwa, prawa konstytucyjnego, prawa międzynarodowego, publicznego, historii prawa, historii ustrojów państwowych.

Literatura podstawowa:

Anna Pado, Start. ru 2. Język rosyjski dla średnio zaawansowanych. Podręcznik z ćwiczeniami i płytą CD. Kurs dla dorosłych i studentów, Warszawa, Wyd. WSiP 2011, 112 s.

Literatura dodatkowa:

1. Teksty specjalistyczne z różnych źródeł: internet, prasa, publikacje naukowe, podręczniki naukowe;
2. S. Chwatow, Mikołaj Timoszuik, Współczesny słownik polsko-rosyjski/rosyjsko-polski, Warszawa 2006.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Podjęcie ekлекtyczne, umożliwiające indywidualizację nauczania, czyli dostosowanie technik, form pracy, typów zadań i treści do danej grupy studentów. Stosowane formy pracy to, między innymi: praca w parach (np.: odgrywanie ról, wymiana informacji), praca w grupach (projekty, konkursy, rozwiązywanie problemów, zebranie słownictwa itp.), praca indywidualna studentów, czy też nauczanie tradycyjne – frontalne (prezentacja materiału leksykalnego, zasad gramatycznych, treści ilustracji itp.). Ćwiczenia wspomagane są technikami multimedialnymi.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01 U_01-U_06	Kolokwium pisemne składające się z kilku z podanych form: - krótkie ustrukturyzowane pytania, pytania jednokrotnego wyboru <i>a, b, c, d</i> lub wielokrotnego wyboru, np.: <i>a, b, c, d</i>; - testy wyboru Tak/Nie; - ćwiczeń sprawdzających umiejętności mówienia w formie zapisanej wypowiedzi ustnej monologicznej i dialogowej oraz zastosowania wiedzy teoretycznej i praktycznej (leksykalnej, gramatycznej i pragmatycznej) w przetwarzaniu i tworzeniu wypowiedzi samodzielnych i w interakcji z rozmówcą.
U_04, U_05, U_07	Obserwacja aktywności i zaangażowania studenta w rozwiązywanie zadań indywidualnych i zespołowych oraz podczas dyskusji.
K_01	Obserwacja pracy studenta podczas ćwiczeń rozwijających umiejętności komunikacyjne.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie semestru na ocenę na podstawie co najmniej dwóch kolokwium sprawdzających stopień opanowania wiedzy i umiejętności – 90% oceny końcowej oraz obserwacja pracy studenta podczas ćwiczeń rozwijających umiejętności komunikacyjne – 10% oceny końcowej.

Kryteria oceniania: 0-50% – niedostateczna (2,0); 51-60% – dostateczna (3,0); 61-70% – dostateczna plus (3,5); 71-80% – dobra (4,0); 81-90% – dobra plus (4,5); 91-100% – bardzo dobra (5,0).

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w konwersatorium	60 godz.
Przygotowanie się do zajęć	30 godz.
Przygotowanie się do kolokwium	10 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	4 ECTS

Studia niestacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w konwersatorium	32 godz.
Przygotowanie się do zajęć	48 godz.
Przygotowanie się do kolokwίων	20 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	4 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Etyka prawnicza
Nazwa w języku angielskim:	Legal ethics	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Prawo
Jednostka realizująca:	Instytut Nauk o Polityce i Administracji	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		„O”
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolite magisterskie):		- jednolite magisterskie
Rok studiów:	pierwszy	
Semestr:	2	
Liczba punktów ECTS:	4	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr hab. Andrzej Wrzyszczy, prof. uczelni
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr hab. Andrzej Wrzyszczy, prof. uczelni, dr Marcin Bider
Założenia i cele przedmiotu:		1. Nabycie wiedzy dotyczącej normy etycznych obowiązujące prawników ze wskazaniem ich źródła oraz więzi jakie występują między normami etycznymi a normami prawnymi, obyczajowymi i społecznymi. 2. Opanowanie umiejętności w zakresie posługiwania się normami etyki zawodowej. 3. Nabycie gotowości w kontekście identyfikowania i rozstrzygania problemów związanych z wykonywaniem zawodu.
Symbol efektu	Efekt uczenia się	
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	normy etyczne obowiązujące prawników, źródła tych norm oraz rodzaje więzi występujących między normami etycznymi a normami prawnymi, obyczajowymi i społecznymi.	K_W06
W_02	zasady prawa własności intelektualnej oraz zasady zarządzania zasobami własności intelektualnej.	K_W14

Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	posługiwać się normami etyki zawodowej oraz podejmuje próby ich interpretowania w oparciu o obowiązujące przepisy prawne.	K_U04
U_02	określić zasady prawa własności intelektualnej oraz zasady zarządzania zasobami własności intelektualnej	K_W09
U_03	W sposób precyzyjny i spójny konstruować wypowiedzi na zadany temat	K_U14
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	posługiwania się normami etyki zawodowej oraz podejmuje próby ich interpretowania w oparciu o obowiązujące przepisy prawne.	K_K01
K_02	wykorzystania zdobytej wiedzy do rozstrzygania problemów związanych z etyką zawodu prawnika.	K_K04, K_K09
Forma i typy zajęć:		Wykład, ćwiczenia.
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Brak		
Treści modułu kształcenia:		
1. Pojęcie etyki prawniczej oraz kodeksy etyki zawodowej 2. Podstawowe zasady etyki prawniczej 3. Zasady etyki sędziowskiej 4. Zasady etyki adwokackiej 5. Zasady etyki radcowskiej 6. Zasady etyki prokuratorskiej 7. Zasady etyki notarialnej 8. Zasady etyki komorniczej 9. Wybrane aspekty etyczne wykonywania zawodów prawniczych (konflikt interesów, tajemnica zawodowa, immunitet zawodowy, reklama) 10. Odpowiedzialność dyscyplinarna z tytułu naruszenia zasad etyki prawniczej		
Literatura podstawowa:		
1. S. Sykuna, Etyka prawnicza. Zagadnienia podstawowe, Warszawa 2019 2. S. Sykuna, Etyka. Etyka prawa. Etyka prawnicza, Warszawa 2022		
Literatura dodatkowa:		
1. P. Skuczyński, Etyka adwokatów i radców prawnych, Warszawa 2016 2. M. Z. Król, Etyka adwokacka i radcowska. Komentarz, orzecznictwo i kazusy, Warszawa 2017		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Wykład. Ćwiczenia, na których prowadzona jest dyskusja i rozwiązywane są zadania problemowe		
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:		
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się	

W_01, W_02	pisemne kolokwium sprawdzającego stopień opanowania przez studentów materiału wykładowego i wskazanych pozycji
U_01, U_02, U_03	ocena rozwiązywania zadań problemowych w trakcie ćwiczeń
K_01, K_02	ocena systematyczności studenta i jego zaangażowania w trakcie zajęć.

Forma i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę

Wykład: zaliczenie pisemne. Ćwiczenia: zaliczenie bez oceny Wykład: zaliczenie testowy, z którego student może uzyskać max. 20 punktów Ćwiczenia: zaliczenie bez oceny, z uwzględnieniem frekwencji (max. jedna nieusprawiedliwiona nieobecność), aktywności oraz wyniku kolokwium

Kryteria oceniania: 0 pkt – ocena 2,0 11-12 pkt – ocena: 3,0 13-14 pkt – ocena: 3,5 15-16 pkt – ocena: 4,0 17-18 pkt – ocena: 4,5 19-20 pkt – ocena: 5,0

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Wykłady	15
Ćwiczenia	30
Konsultacje	5
Przygotowywanie się do zajęć	10
Studiowanie wybranej literatury	15
Przygotowanie do kolokwium końcowego	25
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100
Punkty ECTS za przedmiot	4

Studia niestacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Wykłady	12
Ćwiczenia	18
Konsultacje	-
Przygotowywanie się do zajęć	15
Studiowanie wybranej literatury	25
Przygotowywanie się do kolokwium końcowego	30
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100
Punkty ECTS za przedmiot	4